

20 Întrebări și comentarii referitoare la momentul învierii

„Adevărat, adevărat vă spun că cine aude cuvântul Meu și crede în Cel care M-a trimis are viață eternă și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață.
... și vor ieși; cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, și cei care au făcut cele rele, spre învierea judecății.
Ioan 5.24,29

1 Și am văzut un înger, coborând din cer, având cheia Adâncului și un lanț mare în mâna lui. 2 Și l-a apucat pe balaur, șarpele cel vechi, care este Diavol și Satan, și l-a legat pentru o mie de ani, 3 și l-a aruncat în Adânc, și a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească națiunile, până când se vor împlini cei o mie de ani; după acestea trebuie să fie dezlegat pentru puțin timp. 4 Și am văzut tronuri, și ei ședeau pe ele și li s-a dat să facă judecată; și am văzut sufletele celor decapitați pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu; și aceia care nu se închinaseră fiarei, nici chipului ei și nu primiseră semnul pe fruntea și pe mâna lor; și ei au înviat și au împărțit cu Hristos o mie de ani. 5 Ceilalți morți n-au înviat până când nu s-au împlinit cei o mie de ani. Aceasta este cea dintâi înviere. 6 Fericit și sfânt este cel care are parte de cea dintâi înviere: asupra lor, a doua moarte nu are putere; ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărți cu El o mie de ani. (Apocalipsa 20.1-6).

20.1 Este vorba în Apocalipsa 20 de Împărăția de o mie de ani?

În locul acesta dispensaționaliștii pot arăta o dată mai mult, că reproșul, că ei nu ar interpreta Scriptura în contextul ei întreg, nu este justificabil. Este într-adevăr greu să găsești numai în Apocalipsa 20.1-6 o dovadă pentru o Împărăție a păcii de o mie de ani. Dar nici un loc din Scriptură nu se interpretează singur: „... știind întâi aceasta, că nici o profeție a Scripturii nu se interpretează singură” (2 Petru 1.20). De aceea orice interpretare a acestor versete trebuie să țină seama atât de contextul din Apocalipsa cât și de întreaga Sfânta Scriptura.

Să prezentăm pe scurt contextul față de capitolele anterioare din cartea Apocalipsa.

Mulți comentatori au atras pe drept atenția că cheia pentru înțelegerea corectă a cărții Apocalipsa se află în capitolul întâi, da, ea nici nu trebuie căutată, ci stă chiar băgată în ușă: „Scrie deci ce ai văzut și cele ce sunt și ceea ce va veni după acestea” (Apocalipsa 1.19). Capitolul 1 ne arată ceea ce Ioan a văzut, capitolele 2 și 3 descriu ceea ce este¹.

Capitolul 4 începe cu introducerea „După acestea am văzut” (versetul 1); este ceea ce va avea loc, deci partea Apocalipsei care face cunoscut lucrurile viitoare („... ceea ce va fi după acestea”; Apocalipsa 1.19). Lui Ioan i se poruncește: „Suie-te aici”; el este, ca să zicem așa, chemat în cer, și i se oferă prilejul să privească de acolo „scenariul” ultimelor lucruri. Într-adevăr începând cu capitolul 4 Apocalipsa nu descrie evenimentele continuu în ordinea lor cronologică, însă în orice caz ele sunt viitoare. Ea descrie și judecățile îngrozitoare, care vor

¹ O descriere a ceea ce este, și anume o descriere a stării bisericilor din timpul când a fost scrisă cartea Apocalipsa se găsește în scrisorile deschise din capitolul al doilea și al treilea. În afară de aceasta ele pot fi interpretate și din perspectiva istorică a bisericii.

veni asupra pământului. Biserica (Adunarea) se află în momentul acesta deja în cer. Aceasta o confirmă faptul că începând cu capitolul 4 ea nu mai este amintită în cartea Apocalipsa. Pe de altă parte vedem Biserica (Adunarea) în cei 24 de bătrâni dinaintea tronului lui Dumnezeu (Apocalipsa 4.4). Și din prima epistolă către credincioșii din Tesalonic rezultă, că Biserica va părăsi scena pământului înainte să vină judecățile: „Pentru că Dumnezeu nu ne-a rânduit [pe noi, Biserica] spre mânie” (1 Tesaloniceni 5.9). Așa cum Ioan a auzit atunci glasul „Suie-te aici”, tot așa și Biserica (Adunarea) va auzi glasul Mântuitorului scurt înainte de judecăți: „Suie-te aici”, și atunci noi „vom fi răpiți în nori ... pentru a-L întâmpina pe Domnul în văzduh: și astfel vom fi întotdeauna cu Domnul” (1 Tesaloniceni 4.17).

Interesant este că în mod deosebit începând cu capitolul 7 Apocalipsa poartă un caracter foarte iudaic, ceva total neobișnuit în scrierile apostolului Ioan. El vorbește aici despre cele 12 seminții ale lui Israel, care sunt diferențiate de multele mulțimi de popor și de martirii din timpul de necaz. În afară de aceasta, în aceste capitole găsim multe elemente simbolice care sunt în concordanță cu scrierile Vechiului Testament (vezi de exemplu Daniel 7; 9; 12), și o grupă de 24 de bătrâni în cer: credincioșii înviați și răpiți, atât din timpul Vechiului Testament cât și din timpul harului. Credincioșii din Vechiul Testament și credincioșii din Noul Testament vor fi răpiți împreună (vezi § 17.8). După răpire misionarii iudei nu vor propovădui „Evangelhia harului” (Faptele Apostolilor 20.24), ci „Evangelhia Împărăției” (Matei 24.14). Oamenii, care vor deveni credincioși în urma acestei propovăduiri, nu sunt creștini și de aceea ei nu mai au caracter creștin, ci iudaic.

În capitolul 19 vedem nunta Mielului. Aici sunt diferențiate două grupe de oameni: soția Mielului și invitații. În § 19.4 și § 19.5 precum și în § 20.3 ne ocupăm mai detaliat cu aceste două grupe de persoane.

După nunta Mielului Domnul Isus Se va mai reîntoarce o dată pe pământ (Apocalipsa 19.11 și versetele următoare), ca să lupte pentru poporul Său Israel. Atunci diavolul va fi legat și închis pentru o mie de ani în Adânc, „ca să nu mai amăgească națiunile” (Apocalipsa 20.3). În locul acesta nu se mai relatează în Scriptură ce se va petrece pe pământ în timpul celor o mie de ani, când satan va fi legat. Însă Isaia 24.21-23 descrie foarte detaliat, ce va avea loc în timpul acela: „Și va fi așa: în ziua aceea, Domnul va pedepsi oștirea celor de sus, din înalt, și pe împărații pământului, de pe pământ. Și vor fi strânși ca adunare a celor întemnițați pentru groapă și vor fi puși în închisoare și după multe zile vor fi pedepsiți. Și luna va roși, și soarele se va rușina. Pentru că Domnul oștirilor va împărăți [ca Împărat] pe muntele Sion și în Ierusalim și înaintea bătrânilor Săi în glorie.”

Acest loc este o dovadă pentru regulile de bază hermeneutice, că nici un loc din Scriptură nu se interpretează singur pe sine însuși (compară cu 2 Petru 1.20). Potrivit cu Iuda 6 Dumnezeu „ține în lanțuri eterne, sub întuneric, pentru judecata zilei celei mari” pe îngerii decăzuți (vezi și Luca 8.31 și 2 Petru 2.4). Când diavolul va fi aruncat în Adânc, „oștirea celor de sus” (îngerii decăzuți) îl vor aștepta deja acolo sau cel puțin vor merge în același timp acolo. După semne puternice, care au fost prorocite deja în Matei 24.29, Domnul Isus va veni în putere și glorie mare și va domni ca Împărat multe zile pe Muntele Sion și în Ierusalim. Aceste „multe zile” din Isaia 24.22 corespund celor o mie de ani din Apocalipsa 20. Această perioadă de timp este denumită deseori în cărțile profetice ale Vechiului Testament ca „ziua Domnului”.

În timpul acesta diavolul, așa cum am spus, va fi legat și pecetluit în Adânc. De aceea el nu va mai fi în stare să înșele națiunile și să inspire frică oamenilor –în contrast total cu astăzi, când el încă inspirând groază „dă târcoale ca un leu care răcnește, căutând pe cine să înghită” (1 Petru 5.8). În zilele noastre diavolul este încă „stăpânitorul lumii acesteia” (Ioan 12.31; 16.11)

și „dumnezeul lumii acesteia” (2 Corinteni 4.4) și din când în când se înfățișează în „chipul unui înger al luminii” (2 Corinteni 11.14) – o dovadă că diavolul, contrar afirmațiilor unora², astăzi încă *nu este legat și încă nu se află în Adânc* (vezi în privința aceasta și § 20.2). Potrivit cu epistola către Efeseni diavolul este încă „căpetenia autorității văzduhului”³ (Efeseni 2.2) și ajutoarele lui, „stăpânitorii lumii întunericului acestuia”, au încă acces în *locurile cerești* (Efeseni 6.12).

Ce timp binecuvântat trebuie să fie acesta, când diavolul nu mai are nici o posibilitate să îndeplinească planurile lui rele! Aceasta însă nu este încă valabil pentru timpul de acum, cu toate că diavolul în principiu este deja astăzi un dușman înfrânt.

Unii consideră legarea diavolului deja realizată în timpul actual, deoarece Evanghelia poate fi vestită în toată lumea.⁴ Dar această interpretare nu este nicidecum în concordanță cu versetul 3, unde se spune, „ca să nu mai amăgească națiunile, *până când ...*” (Apocalipsa 20.3). Dacă aici se ține seama de multele făgăduințe de binecuvântare ale profețiilor din Vechiul Testament, nu este greu ca tocmai acest timp, în care diavolul este legat, să fie rezervat pentru cei o mie de ani ai Împărăției păcii. Căci când altcândva să fie un astfel de timp în care să se împlinescă făgăduințele numeroase din scrierile profetice?⁵ Potrivit cu Romani 11.29 și 15.8 ele sunt încă de viitor, și foarte evident ele nu s-au împlinit încă. Apostolul Ioan nu trebuia să enumere toate aceste făgăduințe în Apocalipsa 20, căci ele erau demult cunoscute din Vechiul Testament. Ioan nu a avut misiunea să citeze profețiile cunoscute din Vechiul Testament, ci să reveleze lucruri care până atunci nu erau încă cunoscute: de exemplu faptul că credincioșii vor domni din cer *împreună cu Hristos* în timpul acestor o mie de ani, și realitatea unei prime învieri și a unei a doua înviere și a unei a doua moarte. Vechiul Testament nu spune nimic despre aceste detalii. Ioan ne arată în ce fel Împărăția păcii descrisă în Vechiul Testament va putea deveni realitate: prin legarea lui satan.

R. Hardmeier reproșează dispensaționaliștilor că ei „împeștriteză cu o mulțime de profeții din Vechiul Testament” textul din Apocalipsa 20 și pun în el „cunoștințele lor teologice preconcepute”.⁶ Însă în locul acesta din cartea Apocalipsa, cum am spus, nu este necesar să se amintească încă o dată profețiile Vechiului Testament, care erau cunoscute deja de secole, deoarece Ioan s-a referit la împlinirea lor deja începând cu capitolul 7. Să comparăm Apocalipsa 20 cu Daniel 7.9: „Am privit până au fost puse niște tronuri, și Cel Bătrân de zile S-a așezat.” Cine este Acest „Bătrân de zile”? Rămân tronurile goale? În Daniel 7 nu citim cine se va așeza pe aceste tronuri. Aceasta nu era încă revelat în Vechiul Testament.⁷ Ioan ne

² Compară cu D. M. Lloyd-Jones, *Gott und seine Gemeinde*, Friedberg (3L Verlag) 1997, pag. 277-278.

³ Puterea lui Hristos asupra diavolului se arată de exemplu și tocmai prin aceea că Biserica (Adunarea) întâmpină pe Domnul Isus „în văzduh” (1 Tesaloniceni 4.17), domeniul de stăpânire al diavolului, al „căpeteniei autorității văzduhului”.

⁴ Compară D. M. Lloyd-Jones, *Gott und seine Gemeinde*, Friedberg (3L Verlag) 1997, pag. 277-278.

⁵ Vezi Isaia 2.2-4; 60-62; 65; 66; Zaharia 8.1-3; 20-23; 14.16-21; Ieremia 3.17; 31.12-14,23-28; Mica 4.1-3; Ezechiel 20.40,41; 36.24; Amos 9.13-15; Osea 2.18-22.

⁶ R. Hardmeier, *Zukunft. Hoffnung. Bibel.*, Oerlinghausen (Betanien-Verlag) 2007, pag. 452-453.

⁷ O taină asemănătoare găsim în Ezechiel 41.22: Templul lui Ezechiel este aproape gol, având numai un altar mic de lemn. De ce este el denumit ca „masa care este înaintea Domnului”? Se numește el „masă” deoarece asemenea altarului arderii de tot are un loc unde se servește masa? Și dacă da, ce fel de masă poate fi atunci aceasta? Noi nu aflăm nimic cu privire la scopul acestui altar, nimic despre vre-o slujbă, pe care preoții trebuie s-o facă în Templu. În Ezechiel 40-48 încăperea Templului este nu numai ca și goală, ci se pare ca și cum nimic nu

prezintă pe „Cel Bătrân de zile” din Daniel 7 ca fiind Domnul Isus (compară cu Apocalipsa 1.13,14). Aceasta nu se poate deduce numai din Daniel 7. Tot așa abia Apocalipsa 20 spune că „Cel Bătrân de zile” nu va sta singur pe tron și ce grupă de credincioși va sta pe celelalte tronuri. Evident Ioan nu avea misiunea să repete profețiile iudaice, ci să descrie împlinirea lor efectivă și să le completeze.

R. Hardmeier spune:

După înțelegerea dispensaționalistă a istoriei mântuirii, în Împărăția de o mie de ani se va relua într-o măsură oarecare timpul Legii. Această așteptare este în conflict cu așteptarea de viitor nou-testamentală. În mod deosebit epistola către Evrei învață că prin Hristos toată rânduiala serviciului divin al vechiului legământ aparține trecutului (Evrei 10.9). Cu Hristos Legea cu toate rânduielele ei de viață a ajuns la țelul și sfârșitul ei (Romani 10.4). Legământul vechi era slab și fără folos și a fost irevocabil înlăturat (Evrei 7.18,19). Cum să revină Dumnezeu în Împărăția de o mie de ani la ceva care este împlinit, vechi și fără folos?⁸

Ceea ce pentru R. Hardmeier reprezintă o problemă de netrecut, pentru dispensaționaliști nu este nici o problemă. Căci nici ei nu cred că Dumnezeu în Împărăția de o mie de ani va reveni la ceva vechi sau că timpul Legii va fi reluat. Legământul „fă așa și vei trăi!” (vezi Levitic 18.5) și-a găsit sfârșitul la cruce și este, așa cum Hardmeier corect scrie, „irevocabil înlăturat”. Legea acestui legământ a fost scrisă pe piatră, însă numai pentru că în Împărăția păcii Legea va fi scrisă pe *inimile* iudeilor credincioși (Evrei 8.10), ei vor fi capabili să îplinească Legea.

În Împărăția de o mie de ani nu este vorba să se revină la ceva vechi sau „ce este întâi” (Evrei 10.9) să fie iarăși introdus, ci este vorba de un legământ *nou*. Acest legământ nou își are baza într-o jertfă nouă, un Preot nou, un Loc Preasfânt nou. În timp ce Biserica (Adunarea) are deja parte în sens spiritual la „ce este a doua oară” (Evrei 10.9) și are dreptul să se bucure de binecuvântările noului legământ cu un Preot nou și un Loc Preasfânt nou, Israel așteaptă împlinirea literară în Împărăția de o mie de ani. Aceasta este exprimat acolo în epistola către Evrei, unde se vorbește despre „lumea locuită care va veni” (Evrei 2.5), „veacul viitor” (Evrei 6.5), „bunurile viitoare” (Evrei 9.11; 10.1), „lucrurile viitoare” (Evrei 11.20) și „cetatea viitoare” (Evrei 13.14). (Pentru acest complex de teme vezi și § 22.15 și § 22.24.)

20.2 A avut loc deja legarea lui satan? (Apocalipsa 20.2,3)

2 și l-a apucat pe balaur, șarpele cel vechi, care este Diavol și Satan, și l-a legat pentru o mie de ani, 3 și l-a aruncat în Adânc, și a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească națiunile, până când se vor împlini cei o mie de ani; după acestea trebuie să fie dezlegat pentru puțin timp.

Unii sunt adepții părerii că diavolul a fost deja legat odată cu prima venire a Domnului, așa că acum ar exista posibilitatea să se propovăduiască Evanghelia și națiunilor, fără ca diavolul să aibă posibilitatea să înșele în continuare națiunile.⁹ Această învățătură nu este sprijinită nici de Scriptură și nici de experiență. Realitatea, care se observă zilnic în lume, arată cu totul altfel: este de netăgăduit că se aduce împotrivre propovăduirii Evangheliei, deoarece satan este încă

---

ar avea loc în ea. Și aceasta este o taină asemănătoare, pe care noi o putem înțelege numai în lumina Noului Testament.

⁸ R. Hardmeier, *Zukunft. Hoffnung. Bibel.*, Oerlinghausen (Betanien-Verlag) 2007, pag. 453.

⁹ Compară D. M. Lloyd-Jones, *Gott und seine Gemeinde*, Friedberg (3L Verlag) 1997, pag. 275-277.

activ. El încă merge de jur împrejur „ca un leu care răcnește” (1 Petru 5.8) și încă înșală națiunile, pentru ca ele să nu vină la credința în Hristos.

Încă un aspect este remarcabil și face ca această interpretare să fie principial imposibilă. În interpretarea Sfintei Scripturi trebuie să se ia în seamă și simbolica celorlalte locuri din Scriptură care se preocupă cu o temă asemănătoare și să se compare între ele. Tot așa de important este și să nu se piardă din vedere întreg contextul. În legătură cu „legare și dezlegare” se face referire cu plăcere la locul din Matei 12.29: „Sau cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască bunurile, dacă, nu va lega întâi pe cel tare?” În § 20.1 descriem cheia pentru înțelegerea cărții Apocalipsa. Să ne amintim și de faptul că începând cu capitolul 4 al cărții Apocalipsa Ioan descrie *cele care vor veni*: drept urmare cu privire la legarea lui satan din Apocalipsa 20.2,3 avem a face cu un eveniment de viitor.¹⁰ „Legarea” din Matei 12.29 a avut loc deja demult. Prin prima venire a Domnului Isus satan a fost legat într-o așa măsură că acum este posibil să se jefuiască gospodăria „celui tare”.

Contextul cu versetele anterioare (Matei 12.28) arată că în cadrul „gospodăriei”, ce va fi jefuită, este vorba de cei posedați de demoni, care sunt eliberați de Domnul. Deci legarea însăși a trebuit să aibă loc mai înainte. Unii văd această legare împlinită atunci când Domnul S-a întrupat. Pentru aceasta nu găsim nici un argument în Scriptură. Jefuirea gospodăriei are mai mult a face cu slujba Domnului. Înainte ca Domnul Isus să înceapă lucrarea Sa publică, El a trebuit să lege pe diavol, pentru ca prin slujirea Lui neobosită să poată jefui gospodăria. Această legare a avut loc în pustie, când Domnul a fost ispitit de satan (Matei 4.1-11; Luca 4.1-13). După ce Domnul a biruit pe satan și satan „a sfârșit orice ispită” (Luca 4.13), satan a plecat de la El. Dacă se compară Matei 12.29 cu locul paralel din Luca 11.22, se observă că Luca nu folosește cuvântul *a lega*, ci *a birui*. Dar când a avut Domnul o biruință mai mare asupra lui satan înainte de (și în legătură cu) slujba Sa, decât aici?¹¹ Dar dacă aceasta trebuie să fie legarea din Apocalipsa 20 și dezlegarea, așa cum citim acolo (Apocalipsa 20.3,7), care înseamnă anularea legării, ce este atunci dezlegarea conform acestei interpretări? Chiar dacă în legare am vedea întruparea Domnului, ce ar fi atunci anularea legării (dezlegarea)? Această interpretare nu se poate justifica. Ca urmare a dezlegării din Matei 12, cei care erau stăpâniți de duhuri au fost eliberați; însă efectul legării în Apocalipsa 20 este că satan nu mai înșală națiunile. Ce au a face între ele aceste două efecte total diferite ale legării?

Dacă legarea lui satan ar începe odată cu întruparea Domnului, atunci, conform acestei interpretări, drept urmare Împărăția de o mie de ani, oricum ar fi ea înțeleasă, trebuie să fi început deja înainte de răstignire, căci Apocalipsa 20 arată foarte clar, că legarea lui satan caracterizează această Împărăție de o mie de ani. În afară de aceasta se pune întrebarea, ce legătură trebuie să fie între propovăduirea Evangheliei la națiuni – dacă ea trebuie să fie urmarea legării – cu slujba Domnului. Nu a spus Domnul, că El ar fi trimis „numai la oile pierdute ale casei lui Israel” (Matei 15.24)?

Însă mai există un cu totul alt aspect, pe care îl trec cu vederea aceia care aduc Apocalipsa 20.2,3 în legătură cu timpul când Domnul era pe pământ: ei pun un accent mare pe *legare*, însă trec cu vederea că este vorba de mult mai mult decât numai de legare, și anume de *legarea cu un lanț mare*, de *aruncarea în Adânc*, de *încuierea Adâncului* cu o *cheie* și de *pecetluirea Adâncului*. Dumnezeu Se folosește aici de o vorbire în imagini, ca să exprime

¹⁰ Apostolul Ioan a scris cartea Apocalipsa aproximativ în anii 80-90 după Hristos (vezi § 22.19). Că el în Apocalipsa 20 relatează despre lucruri viitoare se poate vedea și din faptul că în versetul 4 el amintește martirii din necazul cel mare, care nu s-au închinat fiarei (vezi Apocalipsa 13).

¹¹ Aici ne gândim la slujba Domnului și nu la lucrarea Lui la cruce.

expresiv, că activitatea lui satan în timpul Împărăției de o mie de ani este total anihilată. Putea El să exprime această realitate mai clar?

Cu ce scop este legat satan în adânc? „... ca să nu mai înșele națiunile” (versetul 3). Aceasta depășește cu mult mai mult faptul că astăzi există posibilitatea să se predice Evanghelia națiunilor. Locurile următoare din Scriptură arată clar că în zilele noastre fără îndoială satan este în stare să înșele pe oameni: 2 Corinteni 4.4; 11.15; 2 Timotei 2.26, dar și epistola lui Iuda, 2 Petru 2 și Apocalipsa 13.14.

Unii comentatori își imaginează lanțul, cu care este legat satan, atât de lung, că el cu ajutorul lui ar putea ieși din Adânc.¹² Sau ei afirmă, că aici ar fi vorba numai de o îngrădire a activității sale¹³, ca să ia puterea locurilor din Apocalipsa 20.2,3.

Am văzut că legarea celui tare și jefuirea gospodăriei în timpul primei veniri a Domnului nu are nimic a face cu legarea din Apocalipsa 20. Însă această legare ne oferă o imagine a ceea ce va fi când legarea lui satan conform cu Apocalipsa 20 va deveni realitate. La prima venire a Domnului satan a trebuit să plece de acolo unde Domnul Isus a venit în slujba Sa. Dar ce va fi odată, când Fiul Omului va începe domnia Sa pe pământ în timpul Împărăției de o mie de ani și satan nu va mai putea fi activ! O singură dată la sfârșitul acestui timp satan va fi dezlegat pentru scurt timp și i se va oferi ocazia să înșele oamenii, așa că încă o dată mai mult se va dovedi cât de total stricată este inima omului.¹⁴

Să rezumăm pe scurt punctele cele mai importante: în epoca actuală satan este legat în așa fel că este posibil să se jefuiască „gospodăria celui tare”. Da, noi avem voie să-l privim din principiu pe satan ca pe un dușman învins. Cu toate acestea el are astăzi încă putere mare, deoarece el nu a fost încă aruncat în Adânc (Apocalipsa 20.2,3), ci ca și „căpetenie a autorității văzduhului” își are încă locul în văzduh și în locurile cerești (Efeseni 2.2; 6.12). Căderea lui satan are loc în trepte. La mijlocul ultimei săptămână-an, deci după 3,5 ani, satan va fi aruncat din locurile cerești pe pământ (Apocalipsa 12.9), când el va ațâța pe oameni împotriva lui Dumnezeu sub o formă care niciodată nu a fost cunoscută. Abia la începutul Împărăției de o mie de ani el va fi aruncat în Adânc și acolo va fi legat. După o mie de ani el va ajunge în cele din urmă, după ce va fi lăsat liber un timp scurt, în iad.

20.3 Trei grupe în Apocalipsa 20.4-6

4 Și am văzut tronuri, și ei ședeau pe ele și li s-a dat să facă judecată; și am văzut sufletele celor decapitați pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu; și aceia care nu se închinaseră fiarei, nici chipului ei și nu primiseră semnul pe fruntea și pe mâna lor; și ei au înviat [au fost făcuți vii] și au împărțit cu Hristos o mie de ani. 5 Ceilalți morți n-au înviat până când nu s-au împlinit cei o mie de ani. Aceasta este cea dintâi înviere. 6 Fericit și sfânt este cel care are parte de cea dintâi înviere: asupra lor, a doua moarte nu are

¹² Compară W. E. Cocs, *Biblical Studie in Final Things*, Philadelphia (The Presbyterian and Reformed Publishing Co.) 1967, pag. 161.

¹³ Compară H. Haily, *Revelation – An Introdution and Commentary*, Grand Rapids (Baker Book House) 1979, pag. 191, și W. Hendriksen, *More Than Conquerers*, London (The Tyndale Press) 1962 [1940], pag. 190.

¹⁴ Când Domnul a venit pe pământ în smerenie, omul a fost încercat, ca să se arate dacă el ar fi reabilitabil. Cu crucea a fost încheiată proba. Starea stricată a omului a ieșit complet la lumină. Când domnia aducătoare de binecuvântare a Domnului în gloria Împărăției se va sfârși, atunci încă o dată va deveni vizibil cât de stricată este principial inima omului: Omul principial nu Îl vrea pe Hristos, nici în smerenie și nici în glorie, numai dacă Dumnezeu în chip suveran lucrează la sufletul lui (cu privire la tema „Punerea la încercare a omului” vezi § 14).

putere; ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani.
(Apocalipsa 20.4-6).

În versetul 4 sunt amintite trei grupe diferite de sfinți:

1. „Și am văzut tronuri, și ei ședeau pe ele și li s-a dat să facă judecată.”
2. „...sufletele celor decapitați pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu.”
3. „... și **aceia** care nu se închinaseră fiarei, nici chipului ei și nu primiseră semnul pe fruntea și pe mâna lor

Prima grupă constă din credincioșii Vechiului Testament și ai Noului Testament înviați și răpiți. Ei sunt simbolizați începând cu capitolul 4 prin cei 24 de bătrâni. La nunta Mielului ei sunt subîmpărțiți în „mireasa” (Biserica=Adunarea) și „invitați” (credincioșii din Vechiul Testament), și mai târziu ei sunt văzuți ca „oștirile de război, care sunt în cer” (Apocalipsa 19.14).

Tronurile nu sunt, așa cum cred unii, decorații de onoare, ci sunt tronurile judecății, așa cum versetul spune categoric: „... li s-a dat să facă judecată” (versetul 4). Aceste tronuri le vedem și în Apocalipsa 4.4, unde ele stau în legătură cu tronul lui Dumnezeu, tronul judecății.¹⁵ În Apocalipsa 20,4 devine adevărat ce a spus Pavel credincioșilor din Corint: „Sau nu știți că sfinții vor judeca lumea” (1 Corinteni 6.2). Este remarcabil, că la grupa a doua și a treia nu citim nimic despre această misiune de a judeca.

Grupa a doua este în mod caracteristic o grupă de martiri. Unii dintre acești martiri îi găsim în Apocalipsa 6.9-11 „sub altar”. Cuvântul „suflet” (versetul 9) ne amintește de locul acesta. Aceia, care în timpul necazului cel mare au fost „decapitați din pricina mărturiei lui Isus și a Cuvântului lui Dumnezeu” (versetul 4), primesc un trup¹⁶, așa că ei vor fi în stare să domnească. Desigur și în prima grupă sunt martiri, dar grupa a doua constă *numai* din martirii care pe baza mărturiei lor pentru Dumnezeu în timpul de după răpire și în prima jumătate a celei de-a 70-a săptămână-an au trebuit să-și dea viața. În privința aceasta trebuie să se țină seama, că acești martiri vor veni la credință abia în timpul necazului cel mare, după răpirea credincioșilor, căci altfel și ei ar fi răpiți.¹⁷

Grupa a treia constă din aceia care în timpul celei de-a doua jumătăți a celei de-a 70-a săptămână-an a lui Daniel nu au cedat ispitelor lui satan și au fost biruitori asupra fiarei, a domnitorului mondial roman. Ei sunt „biruitorii fiarei” (Apocalipsa 15.2), și deoarece ei nu se închină fiarei și nu primesc semnul ei, trebuie să plătească cu viața. Și acești sfinți vin la credință abia în timpul necazului cel mare.

Toate cele trei grupe împreună au misiuni preoțești și împărățești, căci ei „vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani” (versetul 6). Deci va fi o diferență mare între cei care vor domni în timpul Împărăției de o mie de ani, și cei peste care se va domni. Ambii vor savura binecuvântare, dar de natură diferită. Aici cuvântul Domnului

¹⁵ Psalmul 9.4,7 sprijină gândul că este vorba de tronuri de judecată.

¹⁶ Însă desigur nu este trupul de înviere.

¹⁷ Contrar altor păreri, nu există o „răpire parțială”, potrivit căreia numai anumiți credincioși deosebit de „sfințiți” vor fi imediat răpiți, iar ceilalți rămân pentru un timp pe pământ, până când ei „s-ar dovedi corespunderători”.

va avea împlinirea lui cea mai mare: „Ferice de cei care n-au văzut și au crezut!” (Ioan 20.29). Toți aceia care au trăit în timpul lepădării lui Hristos și au crezut, care, ca să zicem așa, au trebuit „să înoate împotriva curentului”, vor primi binecuvântarea deosebită, aceea de a avea voie să domnească cu Hristos. Dimpotrivă, aceia care vin la credință în timpul Împărăției de o mie de ani, când totul se va orienta potrivit voii lui Hristos, fără vreun efort deosebit „vor înota împreună” în râul sfințeniei. Pentru aceasta ei nu vor fi ridicați în această poziție deosebită, de care vor avea parte ceilalți credincioși.

De altfel este remarcabil că toți sfinții vor domni aceeași durată de timp, și anume o mie de ani, așa cum versetul 6 spune categoric. Aceia, care datează începutul Împărăției de o mie de ani, așa cum ea este descrisă aici, cu două mii de ani în urmă, sunt constrânși să accepte un timp de domnie diferit de lung, deoarece unii oameni s-au născut cu câteva secole înaintea celorlalți.

20.4 Este vorba de nașterea din nou? (Apocalipsa 20.5)

Ceilalți morți n-au înviat [n-au fost făcuți vii] până când nu s-au împlinit cei o mie de ani. Aceasta este cea dintâi înviere. (Apocalipsa 20.5).

Unii vor să acorde expresiei „și ei au înviat [au fost făcuți vii]” din versetul 4 același înțeles cu nașterea din nou. Însă în versetul 5 se spune: „Ceilalți morți n-au înviat [n-au fost făcuți vii] până când nu s-au împlinit cei o mie de ani.” În mod consecvent ei ar trebui să consimtă că și acești morți după cei o mie de ani se vor naște din nou. Ca să scape de această greutate, ei afirmă, că într-adevăr în versetul 4 este vorba de învierea spirituală, însă în versetul 5 este vorba de învierea trupului. Însă prin aceasta interpretează aici Scriptura după plac. Ca să sprijine părerea proprie se citează locuri din Scriptură în care „învierea” este răstălmăcită spiritual în nașterea din nou, ca de exemplu Ioan 5.25-29 și Efeseni 2.1-6.¹⁸ Însă în Ioan 5.29, unde categoric este vorba de „înviere” (ca și în Apocalipsa 20.5), este vorba de învierea trupului. Și în Efeseni 2 prin „înviat împreună” este vorba de legătura noastră cu Hristos în învierea Sa, care ne duce într-un domeniu de viață cu totul nou.

20.5 Întâia înviere – o grupă de persoane

După părerea acelor care prin întâia înviere înțeleg un anumit *moment*, Apocalipsa 20.4-6 ar dovedi că învierea creștinilor credincioși nu ar putea avea loc *înainte* de necazul cel mare, deoarece în Apocalipsa 20.5 întâia înviere este amintită direct înainte de începutul Împărăției de o mie de ani. Însă așa cum în viitor nu vor fi două venituri ale Domnului, ci două faze ale uneia și aceleiași venituri, tot așa nu există mai multe întâi învieri, ci mai multe faze ale întâii învieri. 1 Corinteni 15.23 dovedește că sunt cel puțin două faze ale primei învieri, căci (1) Hristos ca „Cel dintâi” a înviat deja, și (2) după aceea vor învia aceia „care sunt ai lui Hristos, la venirea Lui”. În total sunt mai multe faze diferite în timp ale primei învieri:

1. Hristos ca cel dintâi rod (1 Corinteni 15.23) cu aproximativ două mii de ani în urmă
2. credincioșii Vechiului Testament și cei ai Noului Testament, cei morți și cei aflați în viață la răpire (1 Corinteni 15.23; 1 Tesaloniceni 4.16,17)
3. cei doi martori în a 1263-a zi a celei de-a doua jumătăți a celei de-a 70-a săptămână-an a lui Daniel (Apocalipsa 11.3-12)

¹⁸ Compară R. Hardmeier, *Zukunft, Hoffnung. Bibel.*, Oerlinghausen (Betanien-Verlag) 2007, pag. 484.

4. martirii celei de-a 70-a săptămână-an a lui Daniel la începutul Împărăției de o mie de ani (Apocalipsa 20.4).¹⁹

Prin aceasta prima înviere s-a încheiat. În cazul primei învieri nu este vorba de un anumit *moment*, ci de o anumită *grupă de persoane*; și anume de sfinții care până la începutul Împărăției de o mie de ani vor învia la momente diferite.

Unii consideră că în cazul răpirii este vorba numai de învierea Bisericii și de aceea credincioșii Vechiului Testament nu ar fi incluși. Însă învierea nu este caracteristică exclusiv pentru Biserică. Învierea este potrivit cu Luca 14.14 și Faptele Apostolilor 24.15 învierea „celor drepti”; din aceștia fac parte și credincioșii Vechiului Testament (vezi de exemplu Evrei 12.23). Potrivit cu Evrei 11.40 ei nu trebuie „să fie făcuți desăvârșiți fără noi”, aceasta înseamnă cu siguranță că *nici noi fără ei*. Dacă primei învieri îi aparțin toți *cei drepti*, atunci nu este nici un motiv pentru care credincioșii Vechiului Testament nu trebuie să fie alături la învierea credincioșilor care aparțin Bisericii (Adunării), căci ei sunt la fel de drepti ca și aceștia.

Tabela următoare arată diferențele dintre cele două învieri:

	Întâia înviere	A doua înviere
Perioada de timp	înainte de Împărăția de o mie de ani (1 Corinteni 15.23; Apocalipsa 20.4)	după Împărăția de o mie de ani (Apocalipsa 20.5,13)
Caracterul persoanelor	cei drepti (Faptele Apostolilor 24.15; Luca 14.14; 1 Corinteni 15.23)	cei nedrepti (Faptele Apostolilor 24.15)
Felul învierii	o înviere dintre morți (Filipeni 3.11; dintre mulți morți unii vor învia iar alții nu vor învia)	Învierea morților (Apocalipsa 20.12: „morții”; după aceea nu vor mai rămâne morți)
Țelul învierii	viața (Ioan 5.29); moartea înghițită de biruință (1 Corinteni 15.54); credincioșii nu numai nu vor fi condamnați, ci ei nici măcar nu vin la judecată (Ioan 5.24)	judecata (Ioan 5.29)
Rezultatul	răsplata (Luca 14.14)	moartea a doua în iazul de foc (Apocalipsa 20.14,15)

Deci *toți* oamenii vor învia (vezi și Ioan 5.29); se pune însă întrebarea, *când* vor învia. Cine nu aparține primei învieri, învierea spre *viață*, înainte de începutul Împărăției de o mie de ani, va avea parte o mie de ani mai târziu de învierea *morților* – însă atunci spre judecată și moartea a doua.

20.6 Ceasul învierii (Ioan 5.24,25,28,29)

24 Adevărat, adevărat vă spun că cine aude cuvântul Meu și crede în Cel care M-a trimis are viață eternă și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață. 25 Adevărat, adevărat vă spun că vine un ceas și acum este, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui

¹⁹ În cazul că aceștia nu fac parte din faza a 3-a, așa cum se poate presupune.

Dumnezeu și cei care-l vor auzi vor trăi. ... 28 Nu vă minunați de aceasta, pentru că vine un ceas în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui 29 și vor ieși: cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, și cei care au făcut cele rele, spre învierea judecării. (Ioan 5.24,25,28,29).

Pentru aceia care cred într-o înviere generală, Ioan 5.28,29 este un sprijin principal al învățaturii lor. Ei consideră că învierea tuturor oamenilor ar avea loc simultan și expresia „vine ceasul” nu ar putea permite o perioadă lungă de timp (de cel puțin o mie de ani), care este între „învierea vieții” și „învierea judecării”. Însă tocmai contextul versetelor 24-29 arată că interpretarea lor a acestei exprimări este falsă.

Ce înseamnă deci „vine ceasul?” Această expresie o găsim de exemplu în Ioan 4.23. A doua oară se întâlnește în Ioan 5.25, unde citim despre morții „care aud glasul Fiului lui Dumnezeu ... și trăiesc”. Acest „ceas” este timpul de har care durează de aproape două mii de ani – timpul în care oamenii care sunt *morți spiritual* în „greșeli și în păcate” sunt *aduși la viață spirituală* prin glasul Fiului lui Dumnezeu (Efeseni 2.1-3) și Îl „adoră în duh și în adevăr” (Ioan 4.23). Și în versetele 28,29 prin *ceas* este vorba de o epocă, în care oamenii vor învia trupește. Deci așa cum există o epocă în care oamenii sunt *aduși la viață spirituală* prin Fiul lui Dumnezeu (versetul 25), tot așa va fi o epocă în care Fiul lui Dumnezeu va aduce la *viață trupească* pe toți oamenii, aceasta înseamnă vor fi înviați (versetul 29). Această epocă începe cu răpirea, include învierea martirilor celei de-a 70-a săptămână-an a lui Daniel și se termină cu învierea celor nedrepti după Împărăția de o mie de ani (Apocalipsa 20.4,5). Ea este ca să zicem așa o epocă a învierii, care include o înviere spre viață precum și a o înviere spre judecată.

20.7 „Ziua de apoi”

În mod asemănător este și cu „ziua de apoi” din Ioan 6.39,40,44,54; 11.24; 12.48. Așa cum „*ceasul* învierii” nu desemnează un ceas în adevăratul sens al cuvântului, tot așa „*ziua* de apoi” – în unele cercuri ea este numită și „ziua judecării de apoi”, „sfârșitul lumii” – nu caracterizează o zi în adevăratul sens al cuvântului de 24 de ore, nici înainte și nici după cei o mie de ani. Ea nu este sfârșitul lumii, în ale cărei ultime 24 de ore are loc o înviere generală, așa cum cred mulți. „Ziua de apoi” este mai degrabă o epocă, care se întinde de la răpire (la care pentru prima dată toți mântuiții drepti vor învia) și până la judecata dinaintea tronului mare și alb, când în cele din urmă și cei nedrepti vor fi înviați. Două versete din evanghelia după Ioan arată clar că nu poate fi vorba de o zi cu 24 de ore: „Ziua de apoi” în Ioan 6.39 începe la răpire („... ci să-l înviez în ziua de apoi”), în timp ce Ioan 12.48 vorbește despre Tronul mare și alb („... acela îl va judeca în ziua de apoi”), când cei nedrepti vor fi judecați.

20.8 „Cea din urmă trâmbiță”

Unii sunt de părere că nu ar putea avea loc o înviere înainte de necazul cel mare, deoarece potrivit cu 1 Corinteni 15.52 învierea are loc la cea din urmă trâmbiță. Nu ar mai putea fi o altă trâmbiță după cea din urmă trâmbiță. Din aceasta ei deduc că această cea din urmă trâmbiță nu poate suna înainte de trâmbița a șaptea din Apocalipsa 11.15, care stă în legătură directă cu arătarea Domnului. Ei cad pradă rătăcirii de a presupune că *trâmbița* (de exemplu în 1 Corinteni 15.52 și Apocalipsa 11.15) ar fi întotdeauna una și aceeași trâmbiță și are întotdeauna același înțeles.²⁰

²⁰ Cea din urmă trâmbiță din 1 Corinteni 15.52 nu poate fi ultima trâmbiță din cele șapte trâmbițe din Apocalipsa 11.15 și pentru că apostolul i-a învățat pe Corinteni deja cu aproximativ 30 de ani înainte să fie scrisă cartea Apocalipsa. Este imposibil ca el să fi folosit un lucru, care abia cu mulți ani mai târziu a fost descris de Ioan.

O comparație între Ioan 5.24 cu Ioan 5.28 și 1 Ioan 2.18 ne arată că „ultim” nu trebuie întotdeauna să însemne „ultim” în sensul absolut al cuvântului. *Ceasul* din Ioan 5.25 este în 1 Ioan 2.18 identic cu *ceasul din urmă*. Însă potrivit cu Ioan 5.28 după aceea vine încă un *ceas*, în care are loc învierea. În sens asemănător și trâmbița a șaptea din Apocalipsa 11 nu este *ultima* trâmbiță; cronologic ultima trâmbiță este trâmbița *mare* din Isaia 27.13 respectiv trâmbița îngerului din Matei 24.31, care, după arătarea Domnului, va suna pentru strângerea israeliților împrăștiați. Dimpotrivă, expresia *cea din urmă trâmbiță* din 1 Corinteni 15.52 înseamnă numai că acum a sosit ceasul „plecării” pentru credincioși. La oștirea romană trâmbița suna de trei ori, atunci când trebuiau să pornească: la sunetul primei trâmbițe se strâneau corturile, la trâmbița a doua soldații se aliniau pentru marș, și la sunetul ultimei trâmbițe se puneau în mișcare.

În funcție de locul unde se întâlnește în Scriptură, aceasta înseamnă corespunzător contextului în care stau, trâmbițele au înțelesuri foarte diferite. Noi putem diferenția trei grupe de trâmbițe:

1. Trâmbițele în Isaia 27.13 și Matei 24.31 au a face cu *strângerea iudeilor* în țara lor Canaan după arătarea Domnului.
2. Trâmbițele în 1 Tesaloniceni 4.16 și 1 Corinteni 15.52 au a face cu *strângerea sfinților* pentru cer înainte de necazul cel mare.
3. Cele șapte trâmbițe din cartea Apocalipsa au în mod deosebit a face cu *judcata asupra națiunilor*.

20.9 Trezirea în Daniel 12.1-3

1 Și, în timpul acela, se va ridica Mihail, căpetenia cea mare, care stă pentru fiii poporului tău; și va fi un timp de strâmtorare cum n-a fost niciodată de când există o națiune, până în timpul acela. Și, în timpul acela, poporul tău va fi salvat, oricine va fi găsit scris în carte. 2 Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor trezi: unii pentru viața eternă și alții pentru rușine, pentru dispreț etern. 3 Și înțelepții vor străluci ca strălucirea întinderii cerești, și cei care întorc pe cei mulți spre dreptate, ca stelele, pentru totdeauna și pentru eternitate. (Daniel 12.1-3).

Întrebare: În legătură cu tema „înviere” este mereu amintit Daniel 12.1-3. Despre ce „înviere” este vorba în aceste versete?

Răspuns: Următoarele fraze dau naștere la unele greutăți: „Și, în timpul acela, se va ridica Mihail, căpetenia cea mare, care stă pentru fiii poporului tău; și va fi un timp de strâmtorare cum n-a fost niciodată de când există o națiune, până în timpul acela. Și, în timpul acela, poporul tău va fi salvat, oricine va fi găsit scris în carte. Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor trezi: unii pentru viața eternă și alții pentru rușine, pentru dispreț etern.” Prima frază este destul de clară; în privința aceasta mulți comentatori sunt de acord, că este vorba de rămășița iudaică, care vor intra din necazul cel mare în Împărăția de o mie de ani. Dar cine sunt cei mulți, care „dorm în țărâna pământului”?

Unii gândesc că aici este vorba de o înviere trupească și în adevăratul sens al cuvântului și o leagă cu Ioan 5.28,29.²¹ Dar dacă se studiază Daniel 12.1-3 în contextul întregii Sfinte Scripturi, atunci această interpretare este foarte îndoielnică. În Vechiul Testament învierea

²¹ „... pentru că vine un ceas în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși: cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, și cei care au făcut cele rele, spre învierea judecării.”

trebuie înțeleasă simbolic în unele locuri din Biblie, de exemplu în Psalmul 71.20: „Tu, care ne-ai făcut să vedem necazuri multe și grele, ne vei da din nou viața și ne vei scoate din nou din adâncurile pământului”, sau în Isaia 26.19: „Morții Tăi vor trăi, trupurile mele moarte se vor ridica. Treziți-vă și cântați de bucurie, locuitori ai țărânei!” În ambele locuri este aproape aceeași expresie ca în Daniel 12.2 („... cei care dorm în țărâna pământului”). În Ezechiel 37.1-14 este folosită de asemenea o vorbire simbolică; și aici nu poate fi vorba de o înviere în sensul adevărat al cuvântului, numai dacă se presupune că învierea are loc în etape. Noul Testament descrie primirea lui Israel ca „viață dintre morți” (Romani 11.15). În niciunul din locurile citate nu este vorba de o înviere în sensul adevărat al cuvântului.

Aceste locuri ar trebui să fie suficiente, ca să arate că în Daniel 12.1-3 nu ar trebui să ne gândim la o înviere în sensul adevărat al cuvântului. Aici este vorba mai degrabă de strângerea iudeilor *dintre popoare* (de aceea expresia „țărâna pământului”), indiferent dacă ei sunt credincioși sau necredincioși. Mântuirea acelor care în Israel constituie rămășița iudaică, a fost descrisă deja în versetul anterior. „Cei aleși” din Matei 24.31, care vor fi adunați din cele „patru vânturi” prin trimiterea îngerilor, sunt aceia din versetul 2, care vor fi treziți „la viața veșnică”. Acest gând este descris și în Ezechiel 20.34-38: „Și vă voi scoate dintre popoare și vă voi aduna din țările în care ați fost împrăștiați cu mână puternică și cu braț întins și cu furie revărsată; și vă voi aduce în pustiul popoarelor și acolo, față în față, voi intra la judecată cu voi! Cum am intrat la judecată cu părinții voștri în pustiul țării Egiptului, așa voi intra la judecată cu voi, zice Domnul Dumnezeu. «Și vă voi trece pe sub toiag și vă voi aduce în legătura legământului. Și voi curăța dintre voi pe cei răzvrățiți și pe cei care nu-Mi sunt credincioși; îi voi scoate din țara în care locuiesc ei temporar, dar nu vor intra pe pământul lui Israel. Și veți cunoaște că Eu sunt Domnul»“.

Toți israeliții, care în „timpul sfârșitului” (Daniel 8.17,19; 11.35,40; 12.4,9), pe parcursul necazului cel mare vor veni la credință și vor primi pe Mesia, cu toate că nu se află în Israel, ci sunt încă răspândiți printre popoare, vor fi adunați în Israel și vor intra în viața veșnică. Toți ceilalți dintre acești israeliți, unii dintre ei cu siguranță se vor simți chemați în țară, dar care nu au primit cu căință pe Mesia, vor fi treziți exclusiv pentru rușinea veșnică, aceasta înseamnă că prin judecată ei vor fi luați de pe pământ și vor trebui să moară. Ei vor fi într-adevăr conștienți de identitatea lor națională, dar nu se așează cu căință de partea lui Mesia.

Un alt motiv pentru care aici nu poate fi vorba de o înviere în adevăratul sens al cuvântului îl vedem în cuvântul „mulți”: „... și mulți din aceia” (versetul 2). Dacă ar fi vorba de învierea trupească aici ar trebui să stea cuvântul „toți”. Într-adevăr uneori se argumentează că este vorba de „o mulțime mare”, atunci când Daniel folosește cuvântul „mulți”, dar dacă se compară cu alte locuri din cartea Daniel (Daniel 11.34,44; 12.4,10), unde se întâlnește același cuvânt, se constată că acolo cuvântul „mulți” este folosit întotdeauna în sensul de „o mulțime, dar nu toți”.

Mai multe faze ale învierii

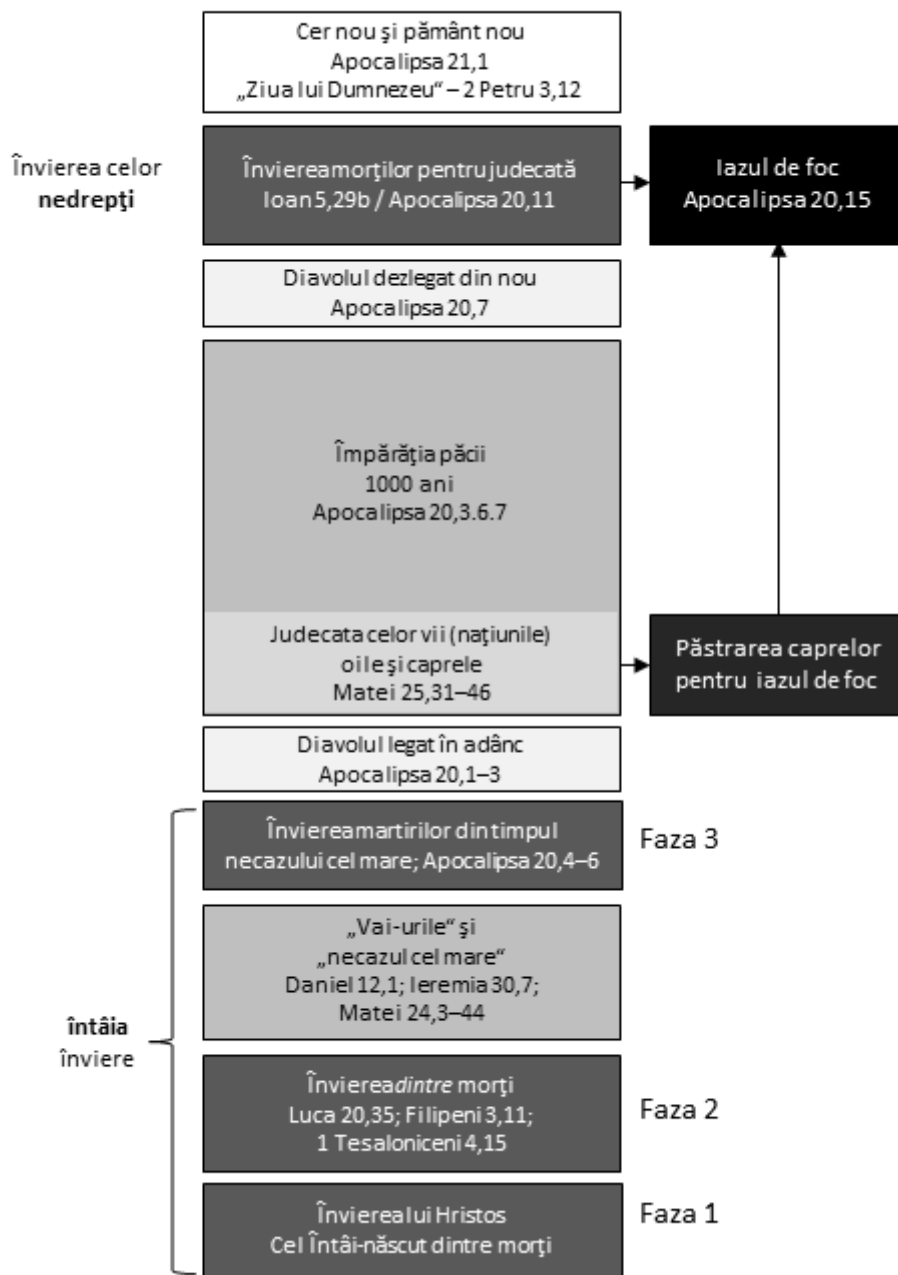

Fig. 17 Fazele învierii